

Sygn. akt I C 816/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący : SSR Aleksandra Konkel

Protokolant:(...)

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2015r. w(...)

na rozprawie

sprawy z powództwa T. K.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R.

o zapłatę (pierwotnie zarejestrowana pod sygnaturą IC 816/13)

oraz

sprawy z powództwa T. K.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R.

o zapłatę (pierwotnie zarejestrowana pod sygnaturą IC 826/13)

w sprawie o pierwotnej sygnaturze akt IC 816/13

I. zasądza od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. na rzecz T. K. kwotę 53.833 zł (pięćdziesiąt trzy tysiące osiemset trzydzieści trzy złote) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15 czerwca 2009r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. na rzecz T. K. kwotę 6.309 zł (sześć tysięcy trzysta dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

w sprawie o pierwotnej sygnaturze akt IC 826/13

III. umarza postępowanie co do kwoty 55.106,53 zł (pięćdziesiąt pięć tysięcy sto sześć złotych pięćdziesiąt trzy grosze) tytułem należności głównej;

IV. umarza postępowanie co do kwoty 1.362,48 zł (jeden tysiąc trzysta sześćdziesiąt dwa złote czterdzieści osiem groszy) tytułem odsetek naliczonych od kwoty 55.106,53 zł;

V. oddała powództwo w zakresie żądania odsetek od kwoty 55.106,53 zł w pozostałym zakresie;

VI. zasądza od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. na rzecz T. K. kwotę 6.373 zł (sześć tysięcy trzysta siedemdziesiąt trzy złote) tytułem zwrotu kosztów procesu.

IC 816/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 19 grudnia 2012r. powód T. K. domagał się zasądzenia nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. (dawniej w W.) kwoty 53.833 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15 czerwca 2009r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, iż na podstawie umowy przelewu z dnia 4 czerwca 2012r. nabył od M. Z. wierzytelność wobec pozwanego na kwotę 144.933 zł wynikającą z faktury VAT nr (...) wystawionej pozwanemu przez W. B. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) w związku z wykonaniem umowy o wykonawstwo inwestycji (...)/J./(...) którą to wierzytelność cedentka nabyła od W. B. umową z dnia 10 lipca 2009r. Kwota objęta żądaniem pozwu stanowi należność ze wskazanej faktury pomniejszoną o kwotę 91.000 zł, która została zatrzymana tytułem zabezpieczenia gwarancyjnego.

Sprawę zarejestrowaną pod sygnaturą akt (...) wobec stwierdzenia braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, skierowano do postępowania upominawczego. Nakazem zapłaty z dnia 15 marca 2013r.(...)orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwem z dnia 19 grudnia 2012r. powód T. K. domagał się zasądzenia nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. (dawniej w W.) kwoty 55.106,53 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 2 czerwca 2012r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, iż na podstawie umowy przelewu z dnia 4 czerwca 2012r. nabył od M. Z. wierzytelność wobec pozwanego na kwotę 144.933 zł wynikającą z faktury VAT nr (...) wystawionej pozwanemu przez W. B. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) w związku z wykonaniem umowy o wykonawstwo inwestycji (...)/J./(...), którą to wierzytelność cedentka nabyła od W. B. umową z dnia 10 lipca 2009r. Kwota objęta żądaniem pozwu stanowi należność ze wskazanej faktury zatrzymaną tytułem zabezpieczenia gwarancyjnego (91.000 zł) pomniejszoną o kwotę 35.993,47 zł objętą potrąceniem dokonany przez pozwanego tytułem prac naprawczych.

Sprawę zarejestrowaną pod sygnaturą akt (...)wobec stwierdzenia braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, skierowano do postępowania upominawczego. Nakazem zapłaty z dnia 15 marca 2013r. (...) orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Nakazy zapłaty w obu sprawach zaskarżone zostały sprzeciwami.

W sprawie (...) pozwany zaskarżył nakaz zapłaty w całości, domagając się oddalenia powództwa na koszt powoda.

W uzasadnieniu wskazał, że świadczenie objęte żądaniem pozwu zostało spełnione na rzecz W. B., któremu (...) Sp. z o.o. zapłacił kwotę 53.933 zł, przelewem, w trzech transzach, i tak: w dniu 23 września 2009r. zapłacił kwotę 23.933 zł, w dniu 30 września 2009r. – kwotę 20.000 zł oraz w dniu 2 października 2009r. – kwotę 10.000 zł. W konsekwencji, roszczenie objęte pozwem wygasło na skutek dokonanej zapłaty. Pozwany wskazał, że na podstawie uzgodnień pomiędzy nim a W. B. i jego teściową M. Z., pozwany mógł dokonać zapłaty bezpośrednio do rąk W. B., co znalazło odzwierciedlenie w zapisie §4 umowy cesji, modyfikującym skutki zawiadomienia o przelewie przewidziane w art.512 kc. Skoro zapłata została dokonana, (...) Spółka z o.o. nie jest zobowiązany do świadczenia wobec powoda.

Po wpływie sprzeciwu od nakazu zapłaty sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą (...).

W sprawie I(...)pozwany zaskarżył nakaz zapłaty w całości, domagając się oddalenia powództwa na koszt powoda.

W uzasadnieniu wskazał, że kwota 55.106,53 zł dochodzona przez powoda została zajęta w toku postępowania zabezpieczającego prowadzonego przez Komornika sądowego przy (...) wniosku Firmy Handlowej (...) sp. z o.o. w S. z udziałem obowiązaną M. Z.. Zawiadomienie o zajęciu zostało doręczone dłużnikowi zajętej wierzytelności w dniu 31 maja 2012r., a zatem przed zawarciem umowy cesji z powodem przez M. Z., zatem pozwany zobowiązany był do

wykonania zajęcia. W dacie złożenia sprzeciwu kwota objęta postępowaniem zabezpieczającym nie została zwolniona spod zabezpieczenia ani zwrócona pozwanemu.

Po wpływie sprzeciwu od nakazu zapłaty sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą (...).

Postanowieniem z dnia 12 czerwca 2013r. (...) sprawę (...) połączył do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą (...) postanawiając prowadzić je w dalszym ciągu pod sygnaturą akt (...).

Na posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę w dniu 15 października 2015r. powód cofnął powództwo co do kwoty 56.469,01 zł ze zrzeczeniem się roszczenia, domagając się zasądzenia:

- kwoty skapitalizowanych odsetek ustawowych od kwoty 55.106,53 zł od dnia 2 czerwca 2012r. do dnia 3 lipca 2014r. pomniejszonych o kwotę 1.362,48 zł, to jest w łącznej wysokości 13.963,05 zł oraz kosztów procesu w kwocie 2.756 zł tytułem opłaty od pozwu i 3.617 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego – w sprawie, w której został wydany nakaz zapłaty pod sygnaturą(...)

- kwoty 53.833 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15 czerwca 2009r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych - w sprawie, w której został wydany nakaz zapłaty pod sygnaturą (...)

Uzasadniając zmianę stanowiska procesowego powód wskazał, że w dniu 2 lipca 2014r. (...) W. W. zwrócił M. Z. kwotę 56.469,01 zł, na którą składały się: należność główna wynikająca z nakazu zapłaty w sprawie (...) w wysokości 55.106,53 zł oraz odsetki ustawowe w wysokości 1.362,48 zł. W dniu 3 lipca 2014r. M. Z., zgodnie z wiążącą ją z T. K. umową cesji, przekazała powodowi kwotę 56.469,01 zł. Powód domaga się od pozwanego zapłaty odsetek ustawowych od kwoty 55.106,53 zł liczonych od dnia 2 czerwca 2012r. do dnia 3 lipca 2014r. pomniejszonych o odsetki wchodzące w skład kwoty przekazanej powodowi przez M. Z. (1.362,48 zł).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. B. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w G. wiązała z (...) Sp. z o.o. w K. umowa o wykonawstwo inwestycji (...)J./(...) zawarta w dniu 27 marca 2008r. W związku z wykonaniem umowy, wykonawca w dniu 31 maja 2009r. wystawił zamawiającemu fakturę VAT nr (...) na kwotę 144.933,00 zł z terminem płatności określonym na dzień 14 czerwca 2009r.

/okoliczności bezsporne nadto: umowa o wykonawstwo inwestycji, k.9-12; faktura, k.13/

Z kwoty faktury inwestor, zgodnie z umową, zatrzymał kwotę 91.000 zł tytułem zabezpieczenia gwarancyjnego. Okres 36-miesięcznej gwarancji upływał z dniem 1 czerwca 2012r.

/okoliczność bezsporna/

W dniu 10 lipca 2009r. W. B. zawarł z M. Z. fikcyjną umowę cesji wierzytelności wobec (...) Sp. z o.o. w K. w kwocie 144.933,00 zł wynikającej z faktury VAT nr (...) z dnia 31 maja 2009r. Celem zawarcia umowy było uniemożliwienie wierzycielom W. B. skierowanie swoich roszczeń do tej wierzytelności. Przed zawarciem umowy cesji W. B. informował prezesa K. Sp. o.o., że będzie podejmował czynności zmierzające do ukrycia wierzytelności przed wierzycielami. Pierwotnie W. B. miał nabyć od (...) Sp. z o.o. mieszkanie, część ceny którego miała zostać rozliczona wierzytelnością z faktury VAT nr (...), jednak nie doszło do realizacji tych założeń. W. B. rozważał również zawarcie fikcyjnej umowy cesji z kimś spośród członków swojej rodziny, pierwotnie z matką I. B.. Ostatecznie doszło do podpisania umowy z M. Z..

Zgodnie z §4 umowy cesji w przypadku zapłaty przez dłużnika wierzytelności na rzecz cedenta zamiast na rzecz cesjonariusza, cedent zobowiązuje się do niezwłocznego przelania otrzymanej kwoty na wskazany przez cesjonariusza rachunek bankowy.

/dowód: umowa cesji, k.15-15v; zeznania świadka W. B., k.192-195; zeznania świadka A. B., k.423-424, zeznania świadka W. L., k.424-425; pismo z dnia 16.04.2009r., k.223; pismo z dnia 31.05.2009r., k.224/

Pismem z dnia 10 lipca 2009r. W. B. poinformował (...) Sp. z o.o. o zawarciu umowy cesji z M. Z.. Wiedzę o powyższym prezes zarządu (...) Sp. z o.o. potwierdził pisemnym oświadczeniem skierowanym do W. B., jakkolwiek – w świetle uzgodnień poprzedzających dokonanie cesji – w dalszym ciągu uważał W. B. za swojego wierzyciela.

/pismo z dnia 10.07.2009r., k.16; pismo (...) Sp. z o.o. do W. B., k.17; przesłuchanie przedstawiciela pozwanego K. K., k.520, k.522 /

Kwota należności z faktury VAT nr (...) z dnia 31 maja 2009r. w części nieobjętej zatrzymaniem tytułem kaucji gwarancyjnej należytego wykonania umowy nr (...) w łącznej wysokości 53.933 zł została zapłacona W. B., w trzech transzach: w dniu 23 września 2009r. – 23.933 zł, w dniu 30 września 2009r. – 20.000 zł, w dniu 2 października 2009r. – 10.000 zł.

/dowód: wyciągi z rachunku bankowego pozwanego, k.108-110; przesłuchanie przedstawiciela pozwanego K. K., k.520, k.522 /

W. B. nie przekazał otrzymanych pieniędzy M. Z., jak również nie poinformował jej o fakcie dokonania zapłaty przez (...) Sp. z o.o.

/zeznania świadka W. B., k.192-195; zeznania świadka M. Z., k.195-196/

Pismem z dnia 31 maja 2012r. (...) W. W. zawiadomił (...) Sp. z o.o., jako dłużnika wierzytelności, o zajęciu wierzytelności M. Z. nabytej na podstawie umowy cesji od W. B., w sprawie o zabezpieczenie, sygn. akt (...) z wniosku Firmy Handlowej (...) sp. z o.o. w S. jako uprawnionego z udziałem M. Z. jako obowiązanej.

Wobec upływu okresu gwarancyjnego wynikającego z umowy o wykonawstwo (...)J./(...) z dnia 27 marca 2008r. (...) Sp. z o.o. poinformował W. B. o sposobie rozliczenia zatrzymanej kwoty 91.000 zł wskazując, że obciążył wykonawcę należnością w kwocie 35.993,47 zł w związku z nieprzystąpieniem wykonawcy do prac naprawczych, wobec czego do zwrotu, z kwoty zatrzymanej, pozostaje suma 55.106,53 zł. Jednocześnie wskazał, że kwota powyższa została zajęta przez (...) W. W. w sprawie (...)

Przelewem z dnia 21 czerwca 2012r. (...) Sp. z o.o. wpłacił na rachunek (...) kwotę 55.106,53 zł tytułem zajęcia wierzytelności w sprawie (...)

/dowód: zajęcie wierzytelności, k.104; Rozliczenie kaucji gwarancyjnej z dnia 01.06.2012, k.64-64v; potwierdzenie przelewu, k.105; /

Umową z dnia 4 czerwca 2012r. M. Z. zbyła na rzecz powoda T. K. wierzytelność w stosunku do (...) sp. z o.o. w wysokości 144.933,00 zł wynikającą z faktury (...) z dnia 31 maja 2009r. za cenę 138.000 zł.

/umowa przelewu wierzytelności wraz z załącznikiem nr 4, k.260-261; zeznania świadka M. Z., k.195-196; przesłuchanie powoda, k.520, k.522/

O nabyciu wierzytelności wobec pozwanego, powód T. K. poinformował pełnomocnika (...) Sp. z o.o. a następnie podjął próbę kontaktu z prezesem zarządu pozwanej spółki (...) celem ustalenia warunków rozliczenia się przez strony, jednak bezskutecznie.

/dowód: przesłuchanie powoda, k.520, k.522; przesłuchanie przedstawiciela pozwanego K. K., k.520, k.522/

Postanowieniem z dnia 19 września 2012r. (...) umorzył postępowanie w sprawie (...) z powództwa Firmy Handlowej (...) w S. przeciwko M. Z. o uznanie umowy za bezskuteczną.

/dowód: postanowienie, k.123 akt (...)

Pismem z dnia 6 maja 2013r. komornik poinformował (...) Sp. z o.o., że sprawa zabezpieczenia została zakończona, zaś przelana kwota 55.106,53 zł przekazana została na konto depozytowe (...).

/dowód: pismo informacyjne komornika, k.107/

Sąd zważył, co następuje:

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie wskazanych dokumentów, uznając je za wiarygodne. Ich autentyczność nie była w toku procesu kwestionowana przez strony, nie budziła również wątpliwości Sądu.

Podstawę ustaleń faktycznych sprawy stanowiły również zeznania świadków. I tak, zeznania świadka W. B. Sąd uznał za wiarygodne w takim zakresie, w jakim okoliczności wskazywane przez świadka ustalone zostały również w oparciu o inne, uznane na wiarygodne, dowody. Na wiarę zasługuje zatem twierdzenie, że W. B. zawarł z M. Z. umowę cesji wierzytelności wobec (...) Sp. z o.o. jakkolwiek umowa ta zawarta została dla pozorów, o czym niżej. Za wiarygodne uznał Sąd twierdzenia świadka, że uzyskał środki pieniężne od pozwanego po zawarciu umowy cesji, jak i to, że środków tych nie przekazał cesjonariuszce. Wiarygodne są również zeznania W. B. co do faktu posiadania wierzycieli przez świadka w okresie dokonywania cesji wierzytelności na M. Z..

Nie zasługują natomiast na wiarę zeznania świadka w tym zakresie, w jakim twierdził on, że nie doszło do spotkania pomiędzy nim a jakimkolwiek przedstawicielem (...) sp. z o.o. w sprawie spłaty wierzytelności objętej cesją. Sąd nie dał wiary także twierdzeniu, że świadek W. B. otrzymał zapłatę od M. Z. za sprzedaną wierzytelność, tym bardziej, że – według zapisu umowy – miała by to być kwota nominalną (§5 umowy). W świetle zasad doświadczenia życiowego uznać należy, że gdyby rzeczywiście M. Z. zapłaciła za przelaną wierzytelność, to podjęła by działania zmierzające do wyegzekwowania zapłaty od dłużnika. Co więcej, z pewnością dopilnowała by, aby kwoty przekazane cedentowi przez (...) Sp. z o.o. ostatecznie trafiły do niej. Z kolei, W. B. nie narażał by się na zarzut przywłaszczenia środków przekazanych mu przez (...) sp. z o.o. – bo nie ulega wątpliwości, że pieniądze te zatrzymał – gdyby w rzeczywistości sprzedał wierzytelność teściowej. Co więcej, prawdziwość oświadczeń złożonych w umowie cesji stawia pod znakiem zapytania także i to, że wierzytelność sprzedana została za kwotę nominalną, jak również i to, że w dokumentacji księgowej firmy świadka nie ma śladu transakcji z dnia 10 lipca 2009r.

Śladu takiego nie ma również w dokumentacji księgowej M. Z.. Zeznania tegoż świadka Sąd uznał za wiarygodne jedynie częściowo, to jest w takim zakresie w jakim znajdują potwierdzenie w pozostałym materialnym dowodowym. Nie sposób dać wiary twierdzeniu, że świadek nabyła wierzytelność od zięcia i zapłaciła za nią, niemając przecież, kwotę nominalną a następnie nie podjęła żadnych działań celem jej wyegzekwowania od dłużnika. Świadek podała, że chciała się pozbyć wierzytelności, bo kupiła wierzytelność myśląc, że sprzeda ją z zyskiem, „ale to wszystko za długo trwało i nic się nie działo”. Jednocześnie wskazała, że nigdy nie spotkała K. K., członka zarządu dłużnika, nie była w siedzibie (...) sp. z o.o. a nawet nie wie, gdzie ta siedziba się mieści. M. Z. wskazała również, że nie wie jak powstała sporna wierzytelność. W tych okolicznościach trudno dać wiary twierdzeniu, że do realizacji zawartej z W. B. umowy rzeczywiście doszło, i w tym zakresie zeznania świadka Sąd uznał za niegodne wiary. Za prawdziwe uznał Sąd natomiast twierdzenie świadka, że zawarła umowę sprzedaży wierzytelności z powodem i otrzymała od niego zapłatę ceny. Dobitnie świadczy o tym fakt, że uzyskawszy środki finansowe, uprzednio zajęte przez komornika, następnego dnia M. Z. przekazała, w całości, T. K..

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków A. B. i W. L., uznając je za szczerze i spójne. Z zeznań tych wynika, że W. B. miał wierzycieli, w związku z czym wierzytelność należną mu od (...) Sp. z o.o. zamierzał zabezpieczyć przed roszczeniami podmiotów, którym zalegał z zapłatą. Zeznania te pozwalały stwierdzić również, że w owym czasie W. B. nie miał innych wierzycieli wobec pozwanego. Na wiarę zasługują zeznania księgowego K., W. L., który z racji funkcji wykonywanej w spółce uczestniczył w sprawie rozliczeń wierzytelności ze spornej faktury. Wiedział zatem o uzgodnieniach, że pomimo zawarcia umowy cesji wierzytelności, z założenia fikcyjnej, środki zapłacone zostaną

na rzecz cedenta. Twierdzenia te są wiarygodne zważywszy, że „zabezpieczenie” wierzytelności przez W. B. nie było aktem jednorazowym. Przed dokonaniem cesji z dnia 10.07.2009r. W. B. rozważał różne inne rozwiązania, dzieląc się pomysłami z dłużnikiem owej wierzytelności.

Ustaleniu fikcyjności umowy cesji zawartej pomiędzy W. B. a M. Z. nie stoi na przeszkodzie fakt, że (...) sp. z o.o. wykonał zajęcie skierowane przez komornika do przelanej wierzytelności. Oczywistym jest, że spółka nie podjęła ryzyka odmowy wykonania zajęcia by nie narażać się na odpowiedzialność z tego tytułu. Na taką przyczynę uczynienia zadość żądaniu komornika, pomimo świadomości fikcyjności przelewu, wskazywała zarówno strona pozwana jak i świadek W. L.. Zdaniem Sądu wyjaśnienie to jest racjonalne i wiarygodne.

Zeznania świadka H. K., jakkolwiek wiarygodne, niczego do sprawy nie wniosły, stąd Sąd nie uczynił ich podstawą ustaleń stanu faktycznego.

Zeznania złożone przez powoda w charakterze strony Sąd uznał za wiarygodne, bowiem były spójne, logiczne i znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym.

Zeznania przedstawiciela pozwanego Sąd uznał za wiarygodne w takim zakresie, w jakim znalazły potwierdzenie w innych dowodach. Sąd nie dał wiary twierdzeniu, że przesłanką zawarcia fikcyjnej umowy cesji przez W. B. był zamiar zabezpieczenia rodziny na wypadek śmierci wierzyciela. Twierdzenie to odbiega od twierdzeń świadków A. B. oraz W. L., którzy zeznali, że powodem zawarcia umowy była wyłącznie chęć uniemożliwienia wierzycielom W. B. skierowania swoich roszczeń do owej wierzytelności. Zważywszy, że w tym czasie W. B. miał wierzycieli, co wynika wprost z zeznań tegoż, jak również potwierdzone zostało dokumentem (k.223), wersja o zamiarze ukrycia wierzytelności przez wierzycielami jest bardziej wiarygodna od tej, która zakładała zabezpieczenie rodziny W. B. na wypadek śmierci tegoż. Wierzytelność tę, w razie śmierci W. B., rodzina nabyłaby w drodze spadkobrania, zatem obawa utraty możliwości otrzymania należnych kwot jest nieuzasadniona. Co więcej, dziwi zamiar przekazania środków niezbędnych najbliższej rodzinie, to jest żonie i małoletnim dzieciom, poprzez zabezpieczenie wydania pieniędzy do rąk teściowej.

Sąd nie dał wiary twierdzeniu przedstawiciela pozwanego K. K., że dopiero w kwietniu 2012 r. dowiedział się o problemach W. B. z wierzycielami. Zważywszy, że taką wiedzę posiadali w roku 2009r., przed zawarciem umowy cesji z M. Z. pracownicy (...) Sp. z o.o. – A. B. i W. L., nie sposób dać wiarę twierdzeniu, że osoba decyzyjna w spółce, to jest prezes zarządu, wiedzy takiej nie posiadał.

Powództwo było częściowo zasadne.

Na wstępie wskazać należy, iż umowa zawarta pomiędzy W. B. a M. Z. była pozorna (art.83§1 kc). Wyłącznym celem jej zawarcia było uniemożliwienie wierzycielom W. B. skierowania swoich roszczeń do tej wierzytelności. Nie stanowi przeszkody do uznania czynności tej za pozorną okoliczność, że dłużnik owej wierzytelności o pozorności wiedział. Celem i zamiarem stron umowy cesji było bowiem przekonanie wierzycieli cedenta, że wierzytelność została zbyta.

Pozorność umowy przesądza o konieczności uznania jej za nieważną. Tym niemniej, pomimo nieważności umowa zawarta pomiędzy M. Z. a powodem jest skuteczna, a to wobec treści art.83§2 kc. W komentarzu do art.83 kc autorstwa A. J. zawartym w Komentarzu do Kodeksu cywilnego pod red. A.K., (...) 2012, czytamy, że występowanie w obrocie czynności prawnych pozornych może narażać interesy osób trzecich, dokonujących czynności prawnych ze stronami czynności pozornych. Niebezpieczeństwo takie istnieje wtedy, gdy zarówno umowa pozorna, jak i umowa z osobą trzecią odnoszą się do tego samego przedmiotu dalszego. Niebezpieczeństwo dla osób trzecich wynika stąd, że czynność prawna pozorna zawsze dotknięta jest sankcją bezwzględnej nieważności (a niekiedy sankcją taką może być dotknięta również czynność dysymulowana). Stąd też w takiej sytuacji osoba dokonująca czynności prawnej pozornej, na podstawie której uzyskuje jakieś przysporzenie lub nabywa uprawnienie (np. do działania w cudzym imieniu, tak jak przy udzieleniu pełnomocnictwa, które następuje dla pozorze za zgodą osoby, której pozorne pełnomocnictwo jest udzielane), w świetle prawa nie jest osobą, która skutecznie nabyła to prawo podmiotowe lub uprawnienie. Jednak osoba taka wobec osób trzecich może zachowywać się tak, jakby rzeczywiście prawo podmiotowe lub uprawnienie jej przysługiwało. Stąd też ustawodawca w przepisie art. 83 § 2 k.c. wprowadził szczególną regulację, której ratio

legis sprowadza się do ochrony osób trzecich, dokonujących czynności prawnych ze stronami czynności pozornej. Ustawodawca w powołanym przepisie wskazał, że pozorność oświadczenia woli nie ma wpływu na skuteczność odpłatnej czynności prawnej, dokonanej na podstawie pozornego oświadczenia, jeżeli wskutek tej czynności osoba trzecia nabywa prawo lub zostaje zwolniona z obowiązku, chyba że działała w złej wierze.

Z opisana sytuacją mamy do czynienia w sprawie niniejszej. Podkreślenia wymaga, że powód jest w tej relacji osobą trzecią działającą w dobrej wierze. Domniemania dobrej wiary strona pozwana nie obaliła. Tym samym, należało stwierdzić, że powód nabył od M. Z. wierzytelność wobec (...) Sp. z o.o.

Jakkolwiek przed zawarciem umowy pomiędzy T. K. a M. Z. część należności została uiszczona przez K. na rzecz pierwotnego wierzyciela, czyli W. B., nie ma to wpływu na sytuację powoda. Płatności na rzecz cedenta dłużnik dokonał na własne ryzyko i musiał liczyć się z negatywnymi dla niego konsekwencjami dalszego zbycia wierzytelności w ramach cesji. Pozwany, współuczestnicząc w zawarciu pozornej umowy cesji, przyczynił się do zagrożenia pewności obrotu. On więc, a nie powód, jako osoba trzecia, powinien ponieść negatywne tego konsekwencje.

Oceniając zapis §4 umowy cesji, z którego strona pozwana wywodziła uprawnienie do przekazania należnych kwot cedentowi, pomimo przelewu wierzytelności na cesjonariusza, podkreślić należy, iż zapis ten dotyczy wyłącznie relacji pomiędzy stronami tejże umowy i nie zawiera w sobie odniesienia do sytuacji osoby trzeciej, w tym zwłaszcza zastrzeżenia, że zapłata na rzecz cedenta zamiast cesjonariusza zwalnia dłużnika z długu. Innymi słowy, dokonując zapłaty należności ze spornej faktury na rzecz W. B., pozwany nie zwolnił się z zobowiązania. Skoro zaś zapłata na rzecz cedenta nie zwolniła (...) sp. z o.o. z długu wobec cesjonariusza – z zeznań zarówno W. B. jak i M. Z. wynika, że pieniądze otrzymane od K. nie zostały przekazane M. Z. – to po pierwsze tym bardziej trafną jawi się teza, że umowa cesji I była pozorna a po drugie że – pomimo tej zapłaty – cesja wierzytelności na rzecz powoda była skuteczna.

Co do zapłaty należności wobec W. B. przelewem, w trzech transzach, w świetle zgromadzonego materiału dowodowego Sąd nie podzielił stanowiska powoda, że owe wpłaty nie były należnością z faktury (...). Zdaniem Sądu, liczba zer przed cyfrą 7 nie ma znaczenia, chodzi bowiem o cyfrę 7. Co innego gdyby nie zgadzała się liczba zer po owej cyfrze, bo to by już były zupełnie inne liczby. Dodatkowo, suma zapłaconych kwot daje tę, która była należna z faktury, po odjęciu zatrzymanej kaucji gwarancyjnej. Niezależnie od powyższego, na podstawie zeznań świadka A. B. Sąd ustalił, że W. B. nie miał w tym czasie innych wierzytelności wobec (...) sp. z o.o. Stąd, zdaniem Sądu, wskazane wpłaty musiały dotyczyć należności z faktury (...).

Odnosząc się do zarzutu pozwanego pozorności cesji dokonanej na rzecz T. K. przez M. Z., Sąd stanowiska tego nie podzielił. Na niezasadność takiego ustalenia, poza twierdzeniami powoda, które Sąd uznał za wiarygodne, wpływa okoliczność, że M. Z. przekazała T. K. pieniądze uprzednio zajęte przez komornika. Nie sposób uznać, by cedentka, w przypadku braku zawarcia odpłatnej cesji z powodem, miała interes w przekazaniu uzyskanych kwot.

Z tych względów Sąd zasądził na rzecz powoda kwotę 53.833 zł wraz z odsetkami ustawowym do dnia wymagalności faktury do dnia zapłaty, o czym orzeczono w punkcie I wyroku.

Kosztami procesu, w punkcie II sentencji, Sąd obciążył pozwanego jako stronę przegrywającą proces, na mocy art. 98§1 i 3 kpc w zw. z art. 99 kpc, a złożyły się nań 2.692 zł opłaty od pozwu i 3.617zł kosztów zastępstwa procesowego.

Odnosnie kwoty 55.106,53 zł zważyć należy, iż w toku procesu powód cofnął pozew ze zrzeczeniem się roszczenia. Cofnął pozew również w zakresie żądania odsetek w takim zakresie, w jakim zostały one naliczone podczas przechowywania środków na rachunku depozytowym sądu. W konsekwencji, na podstawie art. 355§1 kpc, Sąd umorzył postępowanie co do należności głównej oraz co do, wyrażonych kwotowo, odsetek. W pozostałym zakresie żądanie zasądzenia odsetek od kwoty 55.106,53 zł Sąd oddalił uznawszy, że dłużnik nie pozostawał w opóźnieniu.

W myśl art. 476 kc dłużnik opóźnia się z wykonaniem zobowiązania, jeżeli nie spełnia świadczenia w oznaczonym dostatecznie ściśle terminie lub w terminie wynikającym z właściwości zobowiązania albo w terminie wynikającym z

wezwania wierzyciela do wykonania, a uchybienie co do terminowego spełnienia świadczenia wynika z okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności.

W okolicznościach sprawy niniejszej termin wymagalności kwoty zatrzymanej uprzednio tytułem kaucji gwarancyjnej zbiegł się w czasie z zajęciem tej kwoty przez komornika w wykonaniu postanowienia o zabezpieczeniu przez zajęcie wierzytelności przysługującej M. Z. od K. na podstawie cesji z W. B.. Tym samym, K. nie mógł świadczyć wierzycielowi, ale zobowiązany był przekazać pieniądze komornikowi, co uczynił. Pieniądze te, po ich zwolnieniu przez komornika, nie zostały przekazane dłużnikowi zajętej wierzytelności, ale M. Z., która wpłaciła je powodowi. Nie można zatem uznać, że K. opóźnił się z zapłatą na rzecz wierzyciela. Brak jest zatem podstaw do żądania zapłaty odsetek.

Z tych względów, żądanie odsetek w zakresie nieobjętym oświadczeniem o cofnięciu pozwu, zostało oddalone, o czym orzeczono w punkcie V wyroku, na podstawie art.481§1 kc a contrario.

Odnośnie kosztów procesu, Sąd uznał, że pomimo umorzenia postępowania na skutek cofnięcia powództwa spowodowanego zaspokojeniem dochodzonego roszczenia przez osobę trzecią w stosunku do stron procesu, za stronę przegrywającą należy uznać pozwanego. Żądanie pozwu było kwestionowane przez powoda i to nie tylko z uwagi na przekazanie spornej kwoty komornikowi ale także, a nawet przede wszystkim, poprzez kwestionowanie skuteczności nabycia wierzytelności przez powoda. Co więcej, z zeznań powoda oraz przedstawiciela pozwanego wynika, że pomimo wielokrotnie podejmowanych przez T. K., po nabyciu przezeń wierzytelności na podstawie cesji, prób porozumienia się z K. i omówienia kwestii realizacji wierzytelności na jego rzecz, prezes zarządu spółki nie wyraził woli spotkania uznając, że z należności z faktury (...) jest rozliczony. Nie można zatem uznać, że pozwany nie dał powodu do wytoczenia powództwa.

Uznawszy zatem pozwanego za stronę przegrywającą proces, na podstawie art. 98§1 i 3 kpc w zw. z art.99 kpc, Sąd obciążył go kosztami, na które złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 2.756 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3.617 zł.

Zarządzenia

1. (...)
2. (...)
3. (...)